

Høringsnotat

Februar 2015

Tillæg til VVM-redegørelsen for en fast forbindelse over Femern Bælt (kyst til kyst)

Indhold

1	Indledning.....	3
1.1	Baggrund.....	3
1.2	Høring.....	3
2	Høringssvar.....	5
2.1	Myndigheder.....	5
2.1.1	Naturerhvervsstyrelsen.....	5
2.1.2	Region Sjælland.....	6
2.2	Interesseorganisationer, foreninger, virksomheder mv.....	6
2.2.1	Det Lollandske Digelag.....	6
2.2.2	DLS.....	7
	Bilag 1 - Høringsliste.....	8
	Bilag 2 – Oversigt over indkomne høringsvar.....	11

1 Indledning

1.1 Baggrund

Den 3. september 2008 underskrev Danmark og Tyskland traktaten mellem Kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om en fast forbindelse over Femern Bælt. I henhold til traktaten har Danmark ansvaret for planlægning og projektering samt finansiering, anlæggelse og drift af den faste forbindelse. I Danmark er traktaten ratificeret ved vedtagelse af lov nr. 285 af 15. april 2009 om projektering af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark (projekteringsloven).

Med hjemmel i projekteringsloven gav transportministeren i 2009 Femern A/S ansvaret for at forberede, undersøge og projektere den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst til kyst). Femern A/S har på denne baggrund gennemført omfattende undersøgelser med henblik på at beskrive mulige løsninger for kyst til kyst-projektet og vurdere de miljømæssige og økonomiske konsekvenser m.v., herunder udarbejde VVM-redegørelse.

Gennemførelse af en VVM-redegørelse er en forudsætning for, at transportministeren efter samråd med miljøministeren kan indstille den endelige tekniske løsning for den faste forbindelse over Femern Bælt samt de danske landanlæg til vedtagelse i Folketinget ved fremsættelse af forslag til projektets anlægslov.

VVM-redegørelsen for en fast forbindelse over Femern Bælt (kyst til kyst) var i offentlig høring fra den 28. juni 2013 til og med fredag den 20. september 2013. Høringsnotat blev offentliggjort i oktober 2014.

Siden høringen har Femern A/S, bl.a. på baggrund af de indkomne høringssvar til VVM-redegørelsen, i samarbejde med relevante myndigheder og eksterne konsulenter, på enkelte områder udviklet projektet. Projektet adskiller sig således i sin nuværende form på visse afgrænsede områder fra det projekt, som blev præsenteret for offentligheden i forbindelse med høringen af VVM-redegørelsen.

Femern A/S har på den baggrund udarbejdet et VVM-tillæg, hvor disse ændringer er beskrevet og vurderet i forhold til VVM-direktivet. VVM-tillægget giver mulighed for at høre offentligheden om det opdaterede projekt, inden det forventes vedtaget ved anlægslov.

Ingen af de beskrevne projektændringer i VVM-tillægget medfører grænseoverskridende miljøeffekter. VVM-tillægget har derfor hverken indflydelse på den tyske godkendelsesproces eller på Espoo-processen.

1.2 Høring

I den danske VVM-proces for den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst til kyst) er offentligheden formelt blevet inddraget fire gange. Første gang i juni 2010 i forbindelse med idéfasen og høringen af miljøundersøgelsesprogrammet, anden gang i oktober 2011 i forbindelse med den supplerende idéfase, tredje gang i juni 2013 i forbindelse med høringen af VVM-redegørelsen for den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst til kyst) og fjerde gang i forbindelse med høringen af VVM-tillægget.

Forud for høringen af VVM-tillægget har der været afholdt et informationsmøde for de direkte berørte lodsejere på Lolland, hvor projektændringerne er blevet præsenteret med mulighed for at stille spørgsmål relateret til VVM-tillægget.

VVM-undersøgelserne er for en fast forbindelse over Femern Bælt (kyst til kyst) samlet set afrapporteret i følgende dokumenter:

- VVM-redegørelse
- Sammenfattende rapport
- Visualiseringsbilag
- Tillæg til VVM-redegørelsen

Dertil kommer 43 tekniske, miljøfaglige baggrundsrapporter, som har dannet grundlaget for udarbejdelsen af VVM-redegørelsen samt 24 notater som har dannet baggrund for VVM-tillægget.

Tillægget til VVM-redegørelsen for en fast forbindelse over Femern Bælt (kyst til kyst) har været i høring og tilgængelig på Høringsportalen fra den 28. november 2014 til den 5. januar 2015.

Tillægget til VVM-redegørelsen for en fast forbindelse over Femern Bælt (kyst til kyst) er desuden sendt til en række myndigheder, institutioner, interesseorganisationer, foreninger m.v. Høringslisten er vedlagt som bilag 1.

Transportministeriet har modtaget 14 høringssvar i høringsperioden. En liste over de indkomne høringssvar er vedlagt som bilag 2.

2 Høringssvar

Transportministeriet har modtaget 14 høringssvar i høringsperioden. En liste over alle indkomne høringssvar er vedlagt som bilag 2.

Uddannelses- og Forskningsministeriet, Justitsministeriet, Skatteministeriet, Kulturministeriet, Økonomi- og Indenrigsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet, Vejdirektoratet, Banedanmark, Lolland Kommune og Danmarks Idrætsforbund, har meddelt, at de ikke har bemærkninger til VVM-redegørelsen.

Nedenfor gennemgås og behandles de øvrige høringssvar. Der er foretaget en opsummering af høringssvarenes hovedindhold.

Femern A/S har afgivet bemærkninger til de indkomne høringssvar.

2.1 Myndigheder

2.1.1 Naturerhvervsstyrelsen

Høringssvar

Naturerhvervsstyrelsen bemærker, at to bundgarnsfiskere i nærheden af Rødbyhavn formentlig vil blive generet ved etableringen af den faste forbindelse, bl.a. på grund af støj, støv og skibstrafik i området.

Naturerhvervsstyrelsen bemærker endvidere, at der højst sandsynligt vil være flere erhvervsfiskere, som vil blive generet ved byggeriet, men at det først endeligt kan konstateres, hvor mange der bliver berørt, når anlægsbyggeriet går i gang, hvorefter der må tages stilling til eventuelle erstatningsspørgsmål.

Bemærkninger

Transportministeriet sætter pris på Naturerhvervsstyrelsens informationer om de to bundgarnsfiskere. Femern A/S vil tage kontakt til de to nævnte fiskere i forbindelse med det videre arbejde.

Femern A/S har under hele projekteringsfasen været i løbende dialog med Danmarks Fiskeriforening bl.a. om identificering og håndtering af potentielt berørte fiskere i området, hvor også eventuelle erstatningsspørgsmål relateret til projekterings-, anlægs- og driftsfasen for projektet har været drøftet.

Femern A/S vil i forbindelse med det videre arbejde tage kontakt til Naturerhvervsstyrelsen for identificering af potentielt berørte fiskere og drøftelser omkring eventuel erstatning.

Femern A/S planlægger derudover i samarbejde med Danmarks Fiskeriforening en informationsindsats, som skal sikre, at alle potentielt berørte fiskere i området har kendskab til projektet, inden anlægsarbejdet igangsættes.

2.1.2 Region Sjælland

Høringssvar

Regions Sjælland har afgivet et samlet høringssvar i forbindelse med høringen over udkast til forslag til lov om anlæg af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark og tillæg til VVM-redegørelsen for en fast forbindelse over Femern Bælt. Nærværende høringssvar adresserer alene de bemærkninger, der er relevante i forhold til VVM-tillægget.

Region Sjælland oplyser, at Regionen står overfor at skulle træffe beslutning om udarbejdelse af en ny råstofplan (Råstofplan 2016-2017). Såfremt Regionsrådet beslutter, at udarbejde en ny råstofplan forventes der at blive tale om en robust råstofplan, der kan forsyne de projekter, som udspringer af etableringen af Femern Bælt-forbindelsen.

Region Sjælland finder det fortsat positivt, at en stor del af projektets råstofbehov kan dækkes af indvinding på søterritoriet, idet det fortsat bliver sværere at udpege graveområder på land. Region Sjælland forventer i den forbindelse, at staten i høj grad muliggør indvinding af råstoffer på søterritoriet for at reducere presset på anvendelse af begrænsede ressourcer på land.

Bemærkninger

Transportministeriet finder det naturligvis positivt, at Region Sjællands kommende råstofplan forventes at kunne forsyne de projekter, som udspringer af etableringen af Femern Bælt-forbindelsen.

2.2 Interesseorganisationer, foreninger, virksomheder mv.

2.2.1 Det Lollandske Digelag

Høringssvar

Det Lollandske Digelag bemærker, at der i forbindelse med reetableringen af diget øst for Rødbyhavn bør tages højde for klimaændringer og forudsete havvandsstigninger. Digelaget oplyser, at Digelaget i øjeblikket arbejder med planer for digets tilpasning til klimaændringer baseret på tal fra DMI.

Dige højden er planlagt til at skulle være cirka 4 meter. Det Lollandske Digelag finder det relevant, at forhøje dette til kote + 5 meter.

I den forbindelse bemærker Digelaget, at der ved etableringen af adgangsvej til landopfyldningen vest for Rødbyhavn bør tages højde for at dige højden øges.

Digelaget bemærker, at der ikke er beskrevet tiltag til at sikre et frit udløb fra Dragsminde sluse i forbindelse med etableringen af den vestlige strand i landopfyldningen vest for Rødbyhavn. Det bemærkes i den forbindelse, at udløbet gennem slusen sker ved gravitation og at der dermed ikke er et forhøjet vandtryk til at holde udløbet frit.

Bemærkninger

Femern A/S planlægger at reetablere diget øst for Rødbyhavn til dets nuværende højde ca. kote + 4 meter i forbindelse med anlægsarbejdernes afslutning.

Hvis Digelaget i løbet af anlægsperioden træffer beslutning om generelt at forøge højden af diget til kote + 5 meter vil dette blive indarbejdet i projektet, således at der vedbliver en højdemæssig sammenhæng mellem den del af diget, som projektet berører, og det omkringliggende dige. Adgangsvejene til det nye landområde vest for Rødbyhavn vil i det tilfælde tilsvarende blive forhøjet med ca. 1 meter.

Det er indarbejdet som en del af projektet, at funktionaliteten af Dragsminde Slusen vil blive opretholdt gennem hele anlægs- og driftsfasen. Den konkrete håndtering vil ske under inddragelse af Digelaget.

2.2.2 DLS

Høringssvar

DLS har på vegne af Flemming Eriksen fremsendt indsigelse i mod, at der etableres en vandledning tværs over markerne på ejendommen beliggende Standsholmvej 2, 4970 Rødby Havn.

Det er i følge DLS den eneste ejendom på strækningen fra Maribo til Rødby Havn, hvor vandledningen ikke lægges i skel. Det betyder, at landbrugsjorden skæres igennem og dræn ødelægges. Det betyder, at de gennemskårne arealer skal drænes samt at der kan opstå krav på erstatning for udbyttetaf.

DLS oplyser, at det på møde med Femern A/S den 9. december 2014 blev drøftet, om en alternativ linjeføring langs skel eller tæt på viadukten kunne lade sig gøre, hvilket Femern A/S ville undersøge nærmere.

Bemærkninger

På baggrund af forslaget fra Flemming Eriksen er der foretaget en justering af den pågældende vandlednings placering, hvilket medfører en linjeføring, som nærmer sig den i høringssvaret foreslåede.

Den linjeføring som blev præsenteret i høringen var baseret på en undersøgelse af, hvordan anlægget af den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst til kyst) kunne ske på en måde, der samlet set var mindst indgribende for omgivelserne, dog under hensynstagen til projektets økonomi. Den påtænkte placering af vandledningen var ”i fugleflugt” den korteste, samt i det pågældende område den placering, der generede færrest mulige grundejere. Hertil kommer, at placeringen ikke intervenserer med trafikken på Strandholmsvej.

Som det fremgår af høringssvaret har Femern A/S den 9. december 2014 været i dialog med Flemming Eriksen, og har fået oplysninger om driften af ejendommen og placering af dræn.

Da der er forståelse for Flemming Eriksens situation, har Femern A/S undersøgt muligheden for at placere vandledningen langs den forlagte Strandholmsvej nærmere. På den baggrund findes det ud fra en samlet vurdering mest optimalt, at placere vandledningen omtrentlig som foreslået af Flemming Eriksen i høringssvaret, jf. bilag til høringssvaret. VVM-materialets miljøvurdering og arealanvendelse er blevet opdateret i overensstemmelse hermed.

Bilag 1 - Høringsliste

Regioner og Kommuner

Bornholms Regionskommune: post@brk.dk
Danske Regioner: regioner@regioner.dk
Faxe Kommune: kommunen@faxekommune.dk
Guldborgsund Kommune: kommunen@guldborgsund.dk
Kommunernes Landsforening: kl@kl.dk
Køge Kommune: raadhus@koege.dk
Langeland Kommune: post@langelandkommune.dk
Lolland Kommune: lolland@lolland.dk
Næstved Kommune: borger@naestved.dk
Region Sjælland: regionsjaelland@regionsjaelland.dk
Ringsted Kommune: ringsted@ringsted.dk
Slagelse Kommune: slagelse@slagelse.dk
Sorø Kommune: soroekom@soroe.dk
Stevns Kommune: stevns@stevns.dk
Svendborg Kommune: svendborg@svendborg.dk
Vordingborg Kommune: post@vordingborg.dk

Ministerier og styrelser

Banedanmark: banedanmark@bane.dk
Beskæftigelsesministeriet: bm@bm.dk
Erhvervs- og Vækstministeriet: evm@evm.dk
Finansministeriet: fm@fm.dk
Forsvarsministeriet: fmn@fmn.dk
Havarikommissionen for Civil Luftfart og Jernbane: aib@havarikommissionen.dk
Justitsministeriet: jm@jm.dk
Kirkeministeriet: km@km.dk
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet: kebmin@kebmin.dk
Kommissarius ved Statens Ekspropriationer på Øerne: komoe@komoe.dk
Kulturministeriet: kum@kum.dk
Miljøministeriet: mim@mim.dk
Miljøstyrelsen: mst@mst.dk
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter: mdbl@mdbl.dk
Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold: sm@sm.dk
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri: fvm@fvm.dk
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse: sum@sum.dk
Naturstyrelsen: nst@nst.dk
Skatteministeriet: skm@skm.dk
Trafikstyrelsen: info@trafikstyrelsen.dk
Vejdirektoratet: vd@vd.dk
Uddannelses- og Forskningsministeriet: ufm@ufm.dk
Udenrigsministeriet: um@um.dk
Undervisningsministeriet: uvm@uvm.dk

Økonomi- og Indenrigsministeriet: oim@oim.dk

Interesseorganisationer/virksomheder

Advokatsamfundet: samfund@advokatsamfundet.dk

Asfaltindustrien: ai@asfaltindustrien.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd: ae@ae.dk

BAT-Kartellet: bat@batkartellet.dk

Brancheforeningen Danske Advokater: mail@danskeadvokater.dk

Danmarks Vækstråd: kontakt@danmarksvækstråd.dk

Danish Operators c/o Maersk Olie og Gas: info@danishoperators.dk

CyklingDanmark.dk: dcu@dcu-cykling.dk

Danmarks Fiskeriforening: mail@dkfisk.dk

Danmarks Idrætsforbund: dif@dif.dk

Danmarks Jægerforbund: post@jaegerne.dk

Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk

Danmarks Rederiforening: info@shipowners.dk

Danmarks Skibsmæglerforening: info@shipbrokers.dk

Danmarks Sportsfiskeforbund: post@sportsfiskeforbundet.dk

Danmarks Vindmølleforening: info@dkvind.dk

Dansk Akvakultur: danskakvakultur@danskakvakultur.dk

Dansk Amatørfiskerforening: daff.medlemskontor@live.dk

Dansk Botanisk Forening: dbotfl@mail.tele.dk

Dansk Byggeri : info@danskbyggeri.dk

Cylistforbundet: dcf@dcf.dk

Dansk Energi: info@danskeenergi.dk

Dansk Energi Brancheforening: debra@energibranchen.dk

Dansk Erhverv: info@danskerhverv.dk

Dansk Fritidsfiskeforbund: brm@frederikshavn.dk

Dansk Gartneri: danskgartneri@danskgartneri.dk

Dansk Industri: di@di.dk

DI Transport: transport@di.dk

Dansk Jernbaneforbund: dj@djf.dk

Dansk ledningsejerforum: hs@danskeenergi.dk

Dansk Metal: metal@danskmetal.dk

Dansk Ornitologisk forening: dof@dof.dk

Dansk Sejlunion: ds@sejlsport.dk

Dansk Skovforening: info@skovforeningen.dk

Dansk Sportsdykker Forbund: dsf@sportsdykning.dk

Dansk Transport og Logistik: dtl@dtl.eu

Danske Handicaporganisationer: dh@handicap.dk

Danske Havne : danskehavne@danskehavne.dk

Danske Maritime: info@danskemaritime.dk

DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening): danva@danva.dk

Det økologiske råd og selskab : info@ecocouncil.dk

DONG Energy : info@dongenergy.dk

DSB: dsbpost@dsb.dk

Energi- og Olieforum: eof@oliebranchen.dk
ENERGINET.DK: info@energinet.dk
Fagligt Fælles Forbund (3F): 3f@3f.dk
Fonden Femern Belt Development: info@femern.info
Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk
Forenede Danske Motorejere: fdm@fdm.dk
Foreningen af rådgivende ingeniører: fri@frinet.dk
Foreningen af Vandværker i Danmark: fvd@fvd.dk
Fritidshusejernes Landsforening: sekretariat.fl@youseepost.dk
Friluftsrådet: fr@friluftsradet.dk
Green Network: sekretariatet@greennetwork.dk
Greenpeace Danmark: info.nordic@greenpeace.org
Landsorganisationen i Danmark (LO): lo@lo.dk
Landbrug & Fødevarer: hoering@lf.dk
Landdistrikternes Fællesråd: mail@landdistrikterne.dk
Movia: movia@moviatrafik.dk
Mærsk Olie & Gas A/S: grpcom@maersk.com
NOAH: noah@noah.dk
DB Schenker A/S: Nils.Agerup.Sabroe@dbschenker.com
Rederiforeningen af 1895: info@shipowners.dk
Scandlines Danmark ApS: scandlines@scandlines.com
Sund & Bælt Holding A/S: info@sbf.dk
Spildevandsteknisk Forening : ek@stf.dk
Trafikforbundet: trf@trf.dk
Trafikselskaberne i Danmark: mail@trafikselskaberne.dk
Vindmølleindustrien: danish@windpower.org
Visit Denmark : contact@visitdenmark.com
WWF Verdensnaturfonden: wwf@wwf.dk
Øresundsbro Konsortiet: bht@oresundsbron.com

Bilag 2 – Oversigt over indkomne høringsvar

	Høringsvar
1	Uddannelses- og Forskningsministeriet
2	Danmarks Idrætsforbund
3	Justitsministeriet
4	Skatteministeriet
5	NaturErhvervstyrelsen
6	Kulturministeriet, herunder Kulturstyrelsen og Vikingskibsmuseet i Roskilde
7	Region Sjælland
8	Økonomi og Indenrigsministeriet
9	Lolland Kommune
10	Det Lollandske Digelaug
11	Erhverv- og vækstministeriet
12	Vejdirektoratet
13	Banedanmark
14	DLS (Flemming Eriksen)